

MLÁDENECKÁ

My svobodní volní jsme jako pták —
kde užívá pták si spánku?
Ne ve hnízdě — hnízdo je pro děti —
on k spočinu dost má stánků!

- 5 Pták stromu si vyhlédne korunu,
spí na měkkém křovin klíně,
a není-li keřk tu ani strom,
spí ve skalin rozedlině.

Tak krásna — a přece jen díblice!
Jak divoce městem běhá!
Jak červená stuha plamenem
jí po černých šatičkách šlehá!

5 Já povídám: čertík je, díblice!
A sama mi dnes to řekla —
Já ptal se jí: „Dušičko, odkud jsi?“ —
„Vždyť víš, že jsem čertík z pekla!““

10 A musím jí věru již uvěřit,
že spojena s pekelnou cháskou:
jen jednou mi do očí pohlédla —
a jsem už jak posedlý láskou!

Jak zlomená lilie leží tu,
tak tichounká a takbledá.
Jen po chvilkách ruka jí pohne se,
jak toužně když něco hledá.

6 A zrak se jí ku výši upíná
a modravý ret si šeptá:
„On nepřijde, ach on sem nepřijde,
vždyť ani se nikde neptá!

10 Ach kdyby mne nesli už na hřbitov
a dali do siré země,
však nadešel přece by jeho čas
a musil by přijít ke mně!“

Jsi líbezná jako to zrosené,
to do rána vzkvětlé kvítí,
a jako ten slunce paprsek,
jenž májově do světa svítí.

5 Jsi hrava jak ranní větérek,
a šumna jak voda živá,
a sladka jak ptáček zpěváček,
jenž do srdcí zlato zpívá.

10 A přec mi cos šepce: nebude
ti nikdy ach ku radosti —
ta bude tě státi vzdechů dost,
snad také i slzí dost!

Vlny jdou vzhůru, vlny jdou dolů.
V kocábce lehké sedíme spolu.
Zdali nás vlny povznesou k výši?
zdali nás svrhnou do hlubných říší?
8 zdali se zase ku spánku ztiší?

Přec musím — musím jedno tobě říci,
než ten můj život zasne,
než bílý sníh si na rty moje lehne,
než jiskra v oku zhasne,

8 než tepny zastaví se po mém těle,
než ňadra na led zchladnou:
tak jako tebe já v svém živobytí
jsem nemiloval žádnou!

Měj každý štěstí nádobu
 až plnou, já jen chudobu,
 jen tu svou trpkou chudobu,
 má mysl nezasočí;

5 stůj každý v pocty rozkvěť,
 měj slávy, co jí po světě,
 měj všeho, po čem ve světě
 se lidská touha točí:

10 já jedno chci jen od nebe,
 však to chci zcela pro sebe,
 ach pro sebe — jen pro sebe —
 to ty dvě tvoje oči!

A kdybych našel slovo to,
po němž má mysl touží,
v němž září myriády hvězd
a všechna slunce krouží;

5 v němž všechna sladkost večerní
a všechna sladkost ranní
se s touhou, co jí po světě,
ve chvějný křišťál hraní;

10 v němž zvuky všech se blahých jar,
zpěv slavíků všech roní,
a tlukot lidských srdcí všech
co jeden chorál zvoní:

15 já vím, že přec by nežilo,
co teď v mých nadrech žive,
když duši moji ověje
a srdcem mojí zachvěje
to tvoje jméno tklivé!

Víš, co je muž? Ty nevíš to!
Ty myslíš: hračka pouhá,
a házíš jím a posměšné
tvé slovo se mu rouhá.

- 5 Tu hračku — plod svých myšlének —
tu zlomíš arci v ruce:
muž přitom celý zůstane,
ku své i ku tvé muce.

Kde jen mám svůj rozum? Vždyť přece vím
že včera jsem ještě jím vládnul?
Že zase té plamenné diblici
kdes náhodou do rukou padnul!

5 Ta holka, kde rozum můj zachytne
(skvost neskvost, vše slouží jí k hraní),
hned hází jím, škube jej, pomotá,
že nelze jej rozmotat ani!

10 A když se již unaví, založí
jej kams do svých hraček tlumu,
a stalo se, týdny, ba měsíce
že chodil jsem bez rozumu.

Kam letíš, ty mladá myšlenko,
ze zimních těch v duši ledů?
„Zde vylétla první hle včelička,
já pospíchám za ní v sledu.“

5 Kam letíš, ty milá včeličko,
hned v první té slunné chvíli?
„Já spěchám zde na sádek hřbitovní
se popást a nabrat síly.“

10 Však země je všude jako kost
a sady tak nahé, bědné —
„Ach na hrobech leží a voní a zvou
vždy slívané květy medné!“

Smrt zvoní: „Na vůz! Čas je — čas!“
 a po cestovních běží třas.
 Jak divno, na zvonění
 že nikdo hotov není!

6 Mně hůř je: V ruce držím vak
 a na zvon vzpírám rudý zrak,
 však zvon se nehne ani.
 Jsem netrpěliv! Zítřa? Dnes?
 Smrt po sousedství hýří kdes
 10 a já tu čekám na ní!

PODZIMNÍ

Sluníčko, ještě jen jednou tak poskoč si
z hor východních do oblohy,
jak tenkrát, když z dětské své postele
jsem každého rána tak vesele
6 své vyšvihnul mladé nohy!

Sluníčko, ještě jen jedinkrát zasměj se
tak zplna, a bez ostychu,
jak tenkrát, když oči své pozvednout
a na tebe, sluníčko, pohlédnout
10 jsem nedovedl beze smíchu!

Sluníčko, ještě jen jednou tak zatoč se,
jak tenkrát — prosím tebe —
když den co den, jakoby z úkolu,
jsme tančili světem si pospolu
15 a kolem nás nebe — nebe!